

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของโรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

ผู้รับผิดชอบ นายวินัย สมกะณีย์

ระยะเวลาในการประเมิน ปีการศึกษา 2553

ผลการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชุมชน วัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยประเมินข้อมูล 5 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการดำเนินการ (Process Evaluation) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) และด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประชากรมี 3 กลุ่ม คือ 1) ครูผู้สอน จำนวน 26 คน 2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 150 คน 3) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1– มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 150 คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นกลุ่มเดียวกันกับกลุ่ม ประชากรหรือศึกษาจากประชากร โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี

(CIPP Model)

เครื่องมือวิจัยมี 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามของครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชุมชน วัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ฉบับที่ 2 แบบสอบถามของนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ฉบับที่ 3 แบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

อภิปรายผล

1. จากผลการประเมินพบว่า ครูผู้สอน มีความเห็นต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมและในด้านย่อยๆ ทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่าครูผู้สอนมีความพึงพอใจในโครงการนี้มาก โดยเห็นว่าเมื่อปฏิบัติตามโครงการนี้แล้วสามารถนำสิ่งที่ปฏิบัติไปใช้พัฒนา ตนเอง พัฒนาหน้าที่รับผิดชอบ และช่วยการพัฒนาเด็กนักเรียน ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยต่างๆเกี่ยวข้องดังนี้

1.1 ในด้านบริบท ครูผู้สอนเห็นว่า โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายต่างๆทั้ง ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และบริบทของ โรงเรียน เป็นการช่วยเพิ่มศักยภาพของโรงเรียนให้มีความสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมใน ท้องถิ่น

1.2 ในด้านปัจจัยเบื้องต้น ครูผู้สอนเห็นว่า เหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ ด้านผู้บริหาร โรงเรียนและผู้นำชุมชนให้การสนับสนุนและเป็นผู้นำโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน ทำให้ชุมชนมีความรู้สึก

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนจึงทำให้ได้รับความร่วมมือจากบุคคลสำคัญต่างๆ ในชุมชนเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้นำในชุมชน มีความรู้สึกที่ดีเป็นกัลยาณมิตรกับ โรงเรียน จึงเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อน โครงการนี้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

1.3 ในด้านกระบวนการดำเนินการ ครูผู้สอนเห็นว่า เหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ ด้านการประชุมวางแผน การดำเนินกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมปลูกจิตสำนึกดีกับตราข้าวสารอาหารแห้ง กิจกรรมการจัดนิทรรศการวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมค่ายคุณธรรมจิตอาสาพัฒนาชีวิต อาจเป็นการช่วยปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีของครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ส่วนด้านความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆอย่างเป็นระบบมีระเบียบ แบบแผนที่สามารถยึดถือปฏิบัติงานต่างๆรวมกันเป็นหมู่คณะ จนทำให้กิจกรรมต่างๆที่วางแผนไว้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

1.4 ในด้านผลผลิต ครูผู้สอนเห็นว่า เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านปลอดภัยเสพติด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมและยกระดับจิตใจของคนให้มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องบาปบุญคุณโทษเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่ไม่ดีโดยเฉพาะเรื่องยาเสพติด จนทำให้รู้จักแยกแยะว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม เป็นหนทางที่ทำให้ชีวิตของตนเองไปในทางที่ไม่ดี ชีวิตไม่เจริญก้าวหน้า

1.5 ในด้านผลกระทบ ครูผู้สอนเห็นว่า เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านผลกระทบต่อนักเรียน อาจเป็นเพราะ โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นโครงการที่ต้องการให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้านต่างๆของตนเอง รวมทั้งเป็นโครงการที่ต้องการเน้นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนควรประพฤติ และยึดถือปฏิบัติจนเป็นส่วนหนึ่งของจิตใจ พอนักเรียนโตขึ้นกลายเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพต่อประเทศชาติ และบ้านเมือง เนื่องจากนักเรียนได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมตั้งแต่เยาว์วัย จนทำให้สังคมเกิดความสงบสุข

2. จากผลการประเมินพบว่า นักเรียน มีความเห็นต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ โดยภาพรวมและในด้านย่อยๆ ทั้ง 3 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน โดยด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งจากผลการประเมินจะเห็นได้ว่านักเรียนจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเช่นเดียวกับครูผู้สอนในด้านผลผลิต เพราะโครงการนี้ต้องการผลิตคนที่มีคุณภาพและคุณธรรมที่จะต้องดำรงชีวิตต่อไป ในสังคมอนาคต ทำให้ประเทศไทยสงบสุข สามารถใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติต่างๆได้อย่างเพียงพอตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นการช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเป็นการลดภาวะโลกร้อนทางอ้อมอีกด้วย โครงการนี้จึงเป็นโครงการที่ผู้เรียนเล็งเห็นว่าผลผลิตที่เกิดจากโครงการ เป็นสิ่งที่สำคัญ และอาจจะเป็นตัวชี้นำอนาคตของชาติ เนื่องจากเป็นโครงการที่เน้นทางด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลัก

3. จากผลการประเมินพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน มีความเห็นต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ โดยภาพรวมและในด้านย่อยๆ ทั้ง 3 ด้าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน โดยด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเพราะผู้ปกครองมีความคาดหวังว่าโครงการนี้จะช่วยให้โรงเรียนสามารถผลิต บุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมออกสู่สังคมในอนาคต ซึ่งบุคคลเหล่านี้ อาจเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรือง มากกว่าในปัจจุบัน ปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับอบายมุขก็จะลดน้อยถอยลง เช่น การเล่นเกมพนัน ยาเสพติด การยกพวกตีกันจนสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น เป็นต้น นักเรียนจะสามารถเป็นที่พึ่งของพ่อแม่ และผู้ปกครองได้ในอนาคต ปัญหาการทอดทิ้งบุตรภรรยา หรือนิ่งเฉยในเรื่องต่างๆของพ่อแม่ และผู้ปกครองของตนเองจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้รับการปลูกฝังทางด้านคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่

เล็ก และสามารถนำสิ่งที่ได้จากโครงการ ไปต่อยอดเพื่อพัฒนาชีวิตและจิตใจของตนเอง ให้มีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

จากผลการประเมิน ควรเผยแพร่ให้ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนได้รับทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินการในด้านต่างๆ ต่อไปนี้

1. ด้านบริบทของโครงการ โรงเรียนควรจะต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนชั้นตอน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และสอดคล้องกับนโยบายของต้นสังกัด การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมที่ถูกต้องจะทำให้การกำหนดแผน เป็นไปอย่างมีระบบและสามารถพัฒนาโครงการในทิศทางที่ถูกต้อง ได้ปรับปรุง กิจกรรมต่างๆของโครงการให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และให้ทันยุคสมัยที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบันทั้งสังคมประเทศไทยและสังคม ทั่วโลก

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมในด้านต่างๆของโครงการ อย่างชัดเจนมากขึ้น มีส่วนในการให้ความสนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ควรจัดหาทุนสนับสนุน โครงการจากทั้งภายในและภายนอกพร้อมทั้งจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการในการดำเนินตามโครงการในแต่ละกิจกรรมเพื่อ ให้ประสบความสำเร็จอย่างดี

3. การดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมสร้างความเข้าใจกับครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นไปตามทิศทาง เดียวกัน เช่น การกำหนดวันในการทำกิจกรรมต่างๆ การกำหนดกิจกรรมที่ต้องทำในวันสำคัญ กิจกรรมปลูกจิตสำนึกดักบาตรข้าวสาร อาหารแห้ง กิจกรรมการจัดนิทรรศการวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมค่ายคุณธรรมจิตอาสาพัฒนาชีวิต เป็นต้น และจัดระบบประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสารที่จำเป็น สำหรับครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนในรูปแบบต่างๆเพื่อความเข้าถึงเรื่องที่ต้องการ ให้ทราบอย่างรวดเร็ว

4. ด้านผลผลิตของโครงการ โรงเรียนจะต้องเร่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม อย่างยั่งยืนและเป็นนิสัยที่ถาวร เพราะการส่งเสริมในด้านคุณธรรม จะต้องอาศัยเวลา เน้นการปฏิบัติและให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการปฏิบัติด้วยตัวเอง จึงจะบรรลุผลการส่งเสริมคุณธรรมได้ โดยเฉพาะควรส่งเสริมกิจกรรม ที่เน้นการมีจิตสาธารณะเพื่อส่วนรวมให้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ครูทุกคนควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติ ตนทุกๆ ด้าน เพราะการที่โครงการจะสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่และจริงใจ ในการปฏิบัติงานและ ต้องมีความตระหนักและให้ความสนใจในการที่จะดูแลปลูกฝังให้นักเรียนได้มี คุณธรรมในตนเอง อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการประเมิน

1. ควรมีการประเมินปรับปรุงโครงการทุกๆปี เพื่อให้ทันสมัยสอดคล้องกับบริบทและสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

2. ควรมีการประเมินโครงการเป็นระยะๆ เพื่อดูพัฒนาการหลังจากที่ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของโครงการบางส่วน โดยบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. จากการประเมินโครงการในภาพรวม พบว่า โครงการดังกล่าวสามารถที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนให้สูงขึ้นได้ โรงเรียนควรที่ดำเนินโครงการดังกล่าวใน ปีการศึกษาต่อไป โดยนำข้อเสนอแนะที่ผู้ประเมินได้เสนอ นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนและควรมีการติดตามและประเมินคุณภาพของโครงการ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมโครงการให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไปยิ่งขึ้น